

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 131 30/99-011043
Signatura: vm5bs101

Oblastní pracoviště č. 13
Okresní pracoviště Jeseník

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Základní škola Bohutín 103, okres Šumperk
Bohutín 103, 789 62 Olšany

Identifikátor ředitelství: 600 147 975

IZO školy: 102 668 388

Ředitel školy: Mgr. Zbyněk Auer

Zřizovatel: Obec Bohutín

Příslušný školský úřad: ŠÚ Šumperk

Termín inspekce: 10. únor 1999

Inspektoři: Mgr. Vítězslav Navrátil, Mgr. Danuše Zálešáková

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Řízení školy
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, koncepce rozvoje školy, plány činnosti, plán kontrolní a hospitační činnosti, rozvrh hodin, učební dokumenty, třídní knihy, tematické plány učiva, řád školy, kritéria hodnocení pracovníků, záznamy z jednání pedagogické rady, hospitační záznamy, žákovské knížky, sešity, výsledky celostátních testů projektu Kalibro, rozhovor s vedením školy, pozorování života školy.

Základní údaje o škole:

Základní škola Bohutín je zařazena v síti škol jako zálohová organizace. Škola sdružuje trojtřídní základní školu a školní družinu s jedním oddělením. Rada školy není ustavena.

Výchovně-vzdělávací program

Název	Č.j. a dat. schválení MŠMT ČR (jen u speciálních programů)	V ročníku/třídě
Základní škola	16847/96-2	1. - 5. roč./I. - III. tř.

Přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	1	15	8	0
2.	1	13	6	1
3.	- „ -	7	2	1
4.	1	13	9	1
5.	- „ -	8	6	0
Celkem	3	56	31	3

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně-vzdělávacího procesu

Dlouhodobá koncepce rozvoje školy vypracovaná na období let 1994 - 2000 vychází z prognózy dalšího vývoje, byla projednána s pracovníky školy a se zřizovatelem. Na základě pravidelného vyhodnocování jsou koncepční cíle inovovány. Úkoly v oblasti materiálně-technického rozvoje jsou konkrétně stanoveny a jejich plnění je rozpracováno na jednotlivé roky. Koncepční záměry v oblasti výchovy a vzdělávání jsou vypracovány spíše rámcově.

V celoročním plánu činnosti jsou na jednotlivé měsíce stanoveny hlavní pracovní úkoly. Plnění úkolů ředitel školy sleduje a hodnotí. Úkoly obsažené v celoročním plánu nejsou průběžně aktualizovány prostřednictvím operativního plánování. Pracovní porady jsou organizovány neformálně, věnují se operativním provozním záležitostem a řešení aktuálních pedagogických problémů. Záznamy z pracovních porad se neprovádějí.

Koncepční činnost a plánování výchovně-vzdělávacího procesu má rezervy, lze je hodnotit jako průměrné, kde pozitiva a negativa jsou zhruba v rovnováze.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Ředitel školy byl jmenován na základě konkurzního řízení v roce 1991 a při periodickém hodnocení v roce 1997 byl opětovně potvrzen ve funkci.

Při pedagogickém řízení ředitel školy spolupracuje s pedagogickou radou, která se schází podle plánu 5x ve školním roce. Z jednání pedagogické rady jsou vedeny písemné záznamy, jejich úroveň je rozdílná. Ředitel školy promyšleně a adresně deleguje kompetence a odpovědnost jednotlivým pracovníkům a vytváří prostor pro jejich uplatnění. Ve škole je vytvářena atmosféra důvěry a spolupráce.

Řád školy je vypracován. Obsahuje ustanovení o chování žáků, docházce do školy a ochraně majetku. Ustanovení o plnění dalších pravidel vnitřního režimu a provozu školy jsou zahrnuta v předcházejících bodech, což způsobuje určitou nepřehlednost řádu školy. Povinnosti jsou stanoveny obecně pro všechny pedagogické pracovníky, chybí jejich stanovení pro jednotlivé funkce (např. dozor nad žáky, vychovatelka školní družiny, protipožární a protidrogový preventista, zdravotník, správce kabinetu a školní knihovny).

V řádu školy nejsou uvedena práva žáků. Vzhledem k velikosti školy není metodické sdružení ustaveno. Ředitel školy a učitelé se účastní činnosti metodického sdružení ve spádové škole. Podle vyjádření ředitele školy je spolupráce se spádovou školou na průměrné úrovni.

Organizační struktura školy je funkčně stanovena. Řízení školy je do jisté míry rutinní. Úroveň organizace výchovně-vzdělávacího procesu a provozu školy lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

2.2 Personální struktura

Ve škole působí včetně ředitele pět učitelů, z toho dva učitelé na částečný úvazek, jedna vychovatelka školní družiny a dva ostatní zaměstnanci. Jedna učitelka má pedagogickou a odbornou způsobilost pro 1. stupeň, 2 učitelé mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro 2. stupeň. Na částečný úvazek (7 hodin) vyučuje vychovatelka školní družiny a 3 hodiny německého jazyka vyučuje externí učitelka. Z celkových 72 vyučovací hodiny je jen 22 hodiny odučeno učitelkou s úplnou způsobilostí (30,5 %). V rámci daných podmínek jsou pedagogičtí pracovníci efektivně využíváni. Průměrný věk pedagogických pracovníků je 46 let. Pedagogický sbor je v podstatě stabilizovaný.

Personální struktura není příznivá, je hodnocena jako spíše podprůměrná.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontrolní a hospitační činnost je prováděna podle plánu. Obsahuje obecná východiska a zaměření kontrol v jednotlivých měsících školního roku. Hospitační úkoly byly stanoveny na základě rutinních zkušeností ředitele školy, nikoli podle odborné analýzy výsledků výchovy a vzdělávání. Písemné záznamy z hospitací mají po obsahové a formální stránce průměrnou úroveň. Se závěry z hospitací jsou vyučující seznamováni. Záznamy z ostatních kontrol nejsou prováděny. Chybí hlubší analýza kontrolní činnosti a její využití v další práci.

Pro hodnocení pracovníků jsou vypracovaná kritéria, která jsou známá a ředitel školy je dodržuje. Hodnocení je objektivní a diferencované, je prováděné písemně a pracovníci jsou s ním seznamováni.

Při klasifikaci žáků v žákovských knížkách a sešitech není dodržována pětistupňová stupnice. Pro zpětnou vazbu škola využívá dostupné evaluační nástroje.

Kontrolní systém není dostatečně propracovaný a využíváný, negativa a pozitiva jsou zhruba v rovnováze. Hodnocení pracovníků má nadprůměrnou úroveň. Hodnocení žáků má motivující a stimulační charakter.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je funkční a zajišťuje i zpětné vazby. Pracovníci školy a žáci mají zajištěn přístup k potřebným informacím. Důvěrné informace o žácích a zaměstnancích jsou zabezpečeny před zneužitím.

O průběhu a výsledcích výchovy a vzdělávání jsou rodiče informováni prostřednictvím deníků, žákovských knížek, na schůzkách s třídními učiteli a na plenární schůzi rodičů. Závažnější problémy se řeší při individuálních pohovorech s rodiči. Škola umožňuje rodičům návštěvy ve vyučování. Informace o organizaci vyučování, provozu školy a výchovně-vzdělávací činnosti jsou zveřejňovány ve školním Zpravodaji pro rodiče, v místním tisku a na obecní vývěsce.

Škola spolupracuje s místní mateřskou školou. Spolupráci se zřizovatelem hodnotí ředitel školy jako velmi dobrou.

Informační systém školy je hodnocen jako nadprůměrný.

5 Vedení povinné dokumentace

Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena v souladu s platným předpisem, má běžnou úroveň.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Učební plány nejsou vypracovány podle instrukce MŠMT ČR (uvedené v Souboru pedagogicko-organizačních informací na školní rok 1998/1999) pro celý vzdělávací cyklus 1. stupně. Pro letošní školní rok jsou dotace vyučovacích hodin pro jednotlivé předměty i celkové týdenní dotace v souladu s příslušnými učebními plány.

Nabídka individuální volby vzdělávacích a zájmových aktivit je poměrně nízká. Ve škole jsou zavedeny dva nepovinné předměty (individuální logopedická péče a náboženství) a jeden zájmový útvar (pěvecký kroužek).

Učební plány jsou v tomto školním roce plněny. Nabídka individuální volby vzdělávacích aktivit je hodnocena jako průměrná.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebními dokumentům

Namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně ve prospěch žáků a k zajištění vzdělávacího programu školy.

Využívání těchto finančních prostředků hodnotí ČŠI jako nadprůměrné.

8 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Výuka sledovaných předmětů probíhá v kmenových třídách, které prostorově vyhovují počtu žáků a umožňují realizaci vzdělávacího programu. Vybavení nábytkem, učebnicemi, pracovními sešity, nástěnnými a manipulačními pomůckami a dalšími potřebami je pro plnění osnov předmětů český jazyk a matematika velmi dobré. Přesto si vyučující zhotovují k obohacení výuky vlastní pomůcky (zvláště učitelka 1. ročníku). Ve vyučovací hodině praktických činností žáci použili z větší části vlastní textilní materiál.

Materiálně-technické podmínky pro výuku jsou na nadprůměrné úrovni.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Vyučovací předměty český jazyk, matematika a pracovní vyučování jsou v týdenním rozvrhu hodin vhodně zařazeny. Pracovní činnosti jsou vyučovány ve III. třídě (4. a 5. ročníku) ve dvou následných hodinách.

Přístup učitelů k žákům je vlídný, partnerský a motivující, atmosféra přirozená a pracovní. Na žáky jsou kladené přiměřené nároky. Je prováděno větrání tříd a sledováno dodržování hygienických návyků při čtení a psaní. Vhodně jsou zařazovány relaxační techniky a střídány didaktické metody a formy tak, že žáci pracují v pohodě a soustředěně.

Hygienické, tepelné a světelné podmínky jsou vyhovující. Žákovský nábytek odpovídá jejich vzrůstu. Třídy jsou upravené, vyzdobené výtvarnými pracemi žáků a udržované v čistotě.

Psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako nadprůměrné. Estetika prostředí je spíše nadprůměrná.

10 Hodnocení personálních podmínek

Výuku sledovaných předmětů zajišťují čtyři pracovníci, z toho jedna učitelka má požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Dva učitelé mají způsobilost pro 2. stupeň (matematika - fyzika, český jazyk - výtvarná výchova), vyučující praktických činností má obor vychovatelství.

Z uvedeného důvodu lze hodnotit personální podmínky jako průměrné.

11 Plnění učebních osnov

Namátkovou kontrolou tematických plánů učiva, zápisů v třídních knihách a provedenými hospitacemi byl zjištěn soulad probíraného učiva s osnovami daného vzdělávacího programu a předmětu.

Učební osnovy ve sledovaných předmětech jsou plněny.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk

Hospitována byla jedna hodina jazykového vyučování ve III. třídě (4. a 5. ročník) a jedna hodina čtení a literární výchovy ve II. třídě (2. a 3. ročník).

Jeden vyučující seznámil žáky s cílem hodiny. Obě vyučovací jednotky měly promyšlenou stavbu a časové členění pro práci žáků dvou ročníků.

V jazykovém vyučování byly opakovány a procvičovány obtížnější jevy probíraného učiva. Zvolenými metodami, včetně problémového učení (žáci 5. ročníku), didaktickými formami (převážně samostatnou nebo ve dvojicích), dostatečným množstvím kvalitních pomůcek a vlastním přístupem vyučujícího bylo dosaženo aktivního podílu žáků na učebním procesu. Vyučující užíval průběžné slovní motivující hodnocení, v závěru kladně zhodnotil práci žáků.

Učitelka v hodině čtení a literární výchovy zařadila práci s veršovanými a prozaickými texty s užitím různých metod a forem práce odpovídajících charakteru předmětu, věku a schopnostem žáků. Použila názorné pomůcky, správně kladla otázky, poskytla žákům dostatečný prostor pro formulaci odpovědí, prostřednictvím textů podporovala rozvoj kladných citů. Pracovní list pro žáky 3. ročníku důkladně promyslela a účelně zpracovala. Domácí úkol spočíval v dokončení písemného úkolu, který někteří žáci nezvládli v hodině.

Sešity mají rozdílnou úpravu, vyučující je kontrolují a opravují. Četnost známek odpovídá charakteru předmětu. Integrovaní žáci se specifickými vývojovými poruchami učení (dyslexií) jsou v českém jazyce hodnoceni slovně.

Vyučování českého jazyka ve spojených třídách je nadprůměrné.

Matematika

Struktura hodiny byla dodržena. Učitelka v úvodu stručně a výstižně sdělila vzdělávací cíl a obsah. Zvolila tematicky vhodnou a účinnou motivaci. Výrazně převažujícími netradičními metodami, formami práce a různými pomůckami vzbudila zájem

všech žáků

o probírané učivo, které bylo důkladně procvičeno. Velmi vhodně využila mezipředmětové vztahy a organizační přechody (př. vytvoření dvojic) spojila s poutavou a smysluplnou činností. Výkony žáků pozorně sledovala, objektivně a taktně hodnotila, případně věcně odměnila. V závěrečném shrnutí a zhodnocení navázala na úvodní motivaci, čímž dosáhla ucelenosti hodiny.

Hodina matematiky v I. třídě byla vysoce efektivní a hodnocená jako zcela mimořádná.

Praktické činnosti

Při zpracování tematických plánů učiva pro III. třídu (4. a 5. ročník) je přihlíženo k podmínkám a možnostem školy. Vyučující praktických činností v jednotlivých třídách při zpracování tematických plánů nespolečně pracovali.

Hospitace byla provedena ve 2. hodině, ve stadiu vlastní práce s textilním materiálem. Příprava byla provedena vhodným způsobem. Učitelka slovně motivovala a hodnotila žáky s pozitivním účinkem. Přiměřenou humornou formou vytvářela dobrou pracovní atmosféru. Poskytovala radu a pomoc, individuálně konzultovala příčinu dílčího nezdaru. V jednom případě, až po značně vynaloženém úsilí žáka, postřehla nevhodný pracovní materiál a poskytla náhradní. Dbala na dodržování správného pracovního postupu a zacházení s pomůckami. V závěru provedla stručné zhodnocení.

Hodinu praktických činností hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

Na základě provedených hospitací je kvalita vyučování hodnocena jako nadprůměrná.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Žáci ve všech hodinách pracovali aktivně, se zájmem a ochotou. Ve spojených třídách se chovali ohleduplně, vzájemně se nerušili. V samostatné práci projevovali soustředěnost a schopnost zvládat přiměřeně náročné úkoly. Ve dvojicích účelně spolupracovali při řešení problému, po jehož úspěšném vyřešení projevovali neskrývanou radost. Mluvní projev je na dobré úrovni. V matematice většina žáků velmi dobře zvládala pamětní počítání, pohotově reagovala a výborně spolupracovala s učitelkou. V praktických činnostech žáci projevovali snahu, ochotu a přiměřenou zručnost, výsledky jejich práce byly průměrné.

Ve srovnávacích testech projektu KALIBRO se žáci 5. ročníku v roce 1997 umístili v českém jazyce o 12,7 % nad celostátním průměrem, v matematice dosáhli celostátního průměru.

Výsledky vyučování hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrné.

ZÁVĚRY

- Materiálně-technické a psychohygienické podmínky jsou na velmi dobré úrovni, umožňují plnit vzdělávací program.
- Personální podmínky nejsou z hlediska požadované odborné a pedagogické způsobilosti uspokojivé, v kvalitě vyučování přesto výrazně převažují pozitiva.
- Výchovně-vzdělávací proces je ovlivňován využíváním klasických i netradičních metod a forem práce a pozitivními vzájemnými vztahy.

- Vyučování ve spojených třídách kladně ovlivňuje výchovu žáků k samostatnosti, vzájemné spolupráci a toleranci.

V řízení školy byla zjištěna pozitiva a negativa zhruba na stejné úrovni. Vzhledem k celkovým výsledkům výchovně-vzdělávací činnosti školy hodnotí ČŠI řízení školy jako spíše nadprůměrné.

Podmínky a průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnotí ČŠI jako nadprůměrné.

Doporučení:

- Celoroční plán práce aktualizovat v operativních plánech.
- Doplnit řád školy o práva žáků a stanovit povinnosti u všech školních funkcí.
- Kontrolní úkoly stanovovat na základě analýzy výsledků činnosti školy. Kontrolní činnost průběžně vyhodnocovat a závěry využívat v další práci. Provádět záznamy o jednotlivých kontrolách.
- Učební plány vypracovat podle instrukce MŠMT ČR na celý vzdělávací cyklus 1. stupně.
- Odstranit jevy, které nejsou v souladu s danými klasifikačními stupni.
- Tematický plán učiva předmětu praktické činnosti pro 1. - 5. ročník zpracovat ve spolupráci všech vyučujících uvedeného předmětu.

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu V. Navrátil v.r.

člen týmu D. Zálešáková v.r.

V Jeseníku dne 12. února 1999

Přílohy: ---

Inspekční zprávu jsem převzal dne 16. února 1999

razítka

Podpis ředitele školy Mgr. Zbyněk Auer, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Bohutín	1995-02-26	131 30 99
Školský úřad: Šumperk	1995-02-26	131 30 99

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly doručeny.